

שם הקורס: דיני עבודה

מספר הקורס: 209.6220

שם המרצה: ד"ר פאינה מילמן-סיון fmilmansivan@gmail.com

עוזרי הוראה: גב' הודיה לוי hodayalevi36@gmail.com

שעת קבלה: בתיאום טלפוני מראש

טל': 04-8240678

דיני עבודה

מחזור י' - כיתת טווס

יולי-ספטמבר 2020

מטרות השיעור

קורס זה יציג מונחי יסוד וידע בסיסי בדיני העבודה בישראל. הקורס מדגיש את משפט העבודה הפרטי, תוך התמקדות בסוגיות נבחרות בהתאם לתחום הרלוונטי - ניהול משאבי אנוש. יילמדו גם נושאים רלוונטיים מתחום המשפט הקיבוצי, למשל תחום ההתארגנות הראשונית.

במסגרת השיעור נבחן כיצד מתמודד המשפט עם הסוגיות הבאות: מיהו עובד, זיהוי מעביד במצבים של יחסי עבודה מורכבים, מאפייניו הייחודיים של חוזה העבודה ושינויים בחוזה העבודה, פרטיות בעבודה, התניות המגבילות את חופש העיסוק, מעקב בעבודה - מהן זכויות וחובות המעביד בכל הקשור לתיבות דוא"ל ומעקב בכלל, סוגיית שעות עבודה ומנוחה, מהי אפליה בעבודה, מהי הטרדה מינית בעבודה - תוך דגש על חובות המעביד ומניעת אחראיות שילוחית, סיום יחסי עובד-מעביד, התארגנות ראשונית ועוד.

בסוף הקורס הסטודנטים יוכלו להבין את הרציונליים הבסיסיים של דיני עבודה, את המצב המשפטי הקיים בסוגיות הנלמדות, וכן ירכשו כלים (מושגי יסוד, הבנת צורת החשיבה המשפטית) שיוכלו לשרתם בהמשך לצורך הבנת מצב משפטי דינמי במציאות משפטית משתנה.

דרישות השיעור

א. **השתתפות פעילה (תרומה לשיעור)** - השתתפות זאת חשובה במיוחד לאור הדגש שיינתן על רכישת כלי חשיבה משפטיים, "צורת המחשבה" המשפטית. צורת חשיבה נטמעת בצורה הטובה ביותר כאשר התלמידים מעורבים ככל הניתן בתהליך הלמידה. רכישת כלי חשיבה משפטיים הם חשובים במיוחד, שכן המצב המשפטי מטבעו משתנה כל העת, והכלים המחשבתיים יסייעו לסטודנטים להתמודד גם עם מצבים משפטיים בעתיד, תוך כדי יישום הנלמד במציאות, במהלך עבודתם.

ב. **בחינה** - עם תום תקופת הלימוד תתקיים בחינה אשר תקיף את החומר המצוי ברשימת הקריאה, חומר ההרצאות והדיונים אשר יתקיימו בכיתה (מועד הבחינה בתאריך 20.9.19 בשעה 08:30).

מועדי השיעורים

- שיעור 1 – 24.7.2020 – **שעות:** 11:00-14:00
- שיעור 2 – 7.8.2020 – **שעות:** 11:00-14:00
- שיעור 3 – 14.8.2020 – **שעות:** 08:00-11:00
- שיעור 4 – 18.8.2020 – **שעות:** 15:00-18:00
- שיעור 5 – 21.8.2020 – **שעות:** 08:00-11:00
- שיעור 6 – 4.9.2020 – **שעות:** 11:00-14:00
- שיעורים 7+8 – 11.9.2020 – **שעות:** 08:00-14:00 (שיעור כפול)

הערכה

הערכה בשיעור זה תתבסס על הקריטריונים הבאים:

מבחן - 100%

מועד הבחינה: 22.9.20

א. מבוא ושלב הקבלה לעבודה

(1) משפט העבודה בישראל – התפתחותו ותכליותיו

- רות בן ישראל, דיני עבודה, כרך א' עמ' 35-43.

רשות:

- רות בן ישראל, דיני עבודה, כרך א' 162-164 (לנוחותכם, הסבר על הקיצורים המשפטיים המשמשים את המשפטנים בהקשר לדיני עבודה).

(2) שלב הקבלה לעבודה – איסור אפליה ומאפייני חוזה העבודה

- חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, סעיפים 1-2, 2א, 6, 8-10, 15(א)(ד).
- דב"ע (ארצי) נו/3-129 שרון פלוטקין נ' אחים אייזנברג, פד"ע לג 481 (1997) רק את העמודים הבאים: החל מתחילת פסק הדין (עמ' 485) ועד עמ' 495, באמצע העמוד (עד הכותרת – על מי נטל ההוכחה).
- חוק שכר שווה לעובד ולעובדת, התשנ"ו-1996, סעיפים 1-7.

רשות:

- 3) בג"ץ 1758/11 אורית גורן נ' הום סנטר (עשה זאת בעצמך) בע"מ (טרם פורסם, ניתן ביום 17.05.2012) (פסקאות 24-25 בלבד).

ב. חוזה העבודה- שינוי חוזה וזכות היתר הניהולית של המעביד

(1) הודעה על תנאי עבודה

- חוק הודעה לעובד (תנאי עבודה), התשס"ב-2002.

(2) זכות היתר הניהולית ושינוי החוזה

- בג"ץ 239/83 מילפלדר נ' בית הדין הארצי לעבודה, פ"ד מא(2) 210 (1987), עמ' 212-218 בלבד (פסקאות 1-11 בלבד בפסק דינו של השופט ברק).
- תב"ע (ארצי) מח/3-2 גנני נ' אמירים - מושב עובדים של צמחונים וטבעוני להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ, פד"ע יט(1) 419, פסקאות 7-13 בלבד (1988).
- דיון (ארצי) נד/3-86 יוחנן גולן נ' אי.אל.די בע"מ, פד"ע כז(1) 270, פסקאות 1-2, 10-12 (1994).

ג. יחסי עובד . מעביד ; זיהוי והשלכות

(1) יחסי עובד מעביד - זיהוי העובד השכיר (בניגוד לעצמאי, מתנדב)

- בג"צ 5168/93 שמואל מור נ' בית הדין הארצי לעבודה וגדעון אנגל, פ"ד נ(4) 628, עמ' 645-660.

(2) יחסי עובד מעביד – כשעצמאי מתברר בדיעבד כעובד, הסכמי קיזוז והשבה

- ע"ע (ארצי) 3575-10-11 ענת עמיר נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (פורסם בנבו, 21.1.15). פסקאות 1-2, 23-26.

(3) יחסי עובד מעביד - המעביד במערכת יחסי עבודה מורכבת

- ע"ע (ארצי) 410/06 המוסד לביטוח לאומי נ' ראיד פאהום (טרם פורסם, ניתן ביום 2.11.2008). יש לקרוא את העובדות בפסקאות 1-15 לפסק דינו של השופט צור, ובנוסף את פסק דינו של הנשיא סטיב אדלר (עמ' 28-42).
- חוק העסקת עובדים על-ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 סעיפים 1-3, 10א, 11-18.

רשות:

- חוק הגנת השכר (עיצום כספי), התשס"ט-2009 (אפשרות לחייב את מזמין השירות בעיצום כספי שהוטל על קבלן בתחומי האבטחה, ניקיון והסעדה).
- צו הרחבה בענף אספקת שירותי כוח אדם, י"פ 5326, עמ' 3872 (ניתן ב- 1.9.2004).
- חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (תוקן חוק העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם באופן שמחייב רישוי קבלני שירותים בענפים אבטחה וניקיון).

ד. סיום יחסי עובד . מעביד ; שימוע ותרופות אחרות

- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, סעיפים 1-10.
- בג"צ 4485/08 רבקה אלישע נ' אוניברסיטת תל אביב (טרם פורסם, ניתן ביום 5.10.2009). יש לקרוא רק פסקאות 1-2 ופסקאות 10-19 כולל, לפסק דינה של כב' השופטת עדנה ארבל.

ה. סוגיות נבחרות בניהול עובדים

(1) סוגיות נבחרות - אנשים עם מוגבלויות

- [חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות](#), התשנ"ח-1998, פרקים כלליים ופרק התעסוקה (סעי' 1-16).
- בג"ץ 6069/10 רמי מחמלי נ' שירות בתי הסוהר, [פורסם בנבו], ניתן ביום 5.5.14, פסקאות 1-6, 23-28, 35 בלבד.

רשות:

- שגית מור, "תעסוקת אנשים עם מוגבלויות – מתיקון הפרט לתיקון החברה", עיוני משפט ל"ה 97 (2012), עמ' 115-127.

(2) סוגיות נבחרות - הטרדה מינית

- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיפים 1-9 כולל.
- תקנות למניעת הטרדה מינית (חובות המעביד), התשנ"ח-1998, כולל תקנון לדוגמא לפי סעיף 7(ד)2 לחוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998.

(3) סוגיות נבחרות – שעות עבודה ומנוחה

- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, סעיפים 1, 10, 16, 20, 22, 25, 30.
- ע"ע (ארצי) 570/06 עו"ד עמוס אגרון נ' עו"ד זיוה כץ (טרם פורסם, ניתן ביום 14.10.07), פסקאות 1-2 (כלומר, מה שנמצא תחת הכותרת – פתח דבר), וכן פסקאות 8-13 בלבד.

(4) סוגיות נבחרות - תניות המגבילות את העיסוק

- ע"ע 164/99 דן פרומר נ' רדאגרד בע"מ, פד"ע לד, 294, פס' 1-2, 14-17, 22 (1999).

(5) סוגיות נבחרות - מעקב אחרי עובדים ותיבות דוא"ל

- חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, ס"ח 128, סעיפים 1-6, 18.
- ע"ע 90/08 טלי איסקוב ענבר – הממונה על חוק עבודת נשים (ניתן ביום 8.2.11), פסקאות 37-43 בלבד.

ה משפט העבודה הקיבוצי . כללי יסוד בהתארגנות ראשונית

- חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, סעיפים 1-4, 13-16, 33-ח33 יד.
- עס"ק (ארצי) 25476-09-12 הסתדרות העובדים הכללית החדשה נ' פלאפון תקשורת בע"מ, פס' פתיחה, ופסקאות 81-82 בלבד.